

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

**LIETUVOS
AUKŠČIAUSIOJO TEISMO**

PRAKTIKOS APŽVALGA

2017 m. rugsėjis

PARENGTA

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO
TEISĖS TYRIMŲ IR APIBENDRINIMO DEPARTAMENTO

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (toliau – ir LAT) procesinių sprendimų santraukos. Šis dokumentas yra skirtas tik informavimo tikslais. Oficialius ir nesutrumpintus sprendimų tekstus galite rasti LAT interneto svetainėje www.lat.lt.

TURINYS

I. ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLOS	3
ATPK 127 straipsnio 2 dalies ir 273 straipsnio taikymas	3
<i>Dėl nukentėjusiojo statuso</i>	3
II. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS	4
1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo įstatymo taikymas	4
BK 92 straipsnio taikymas	4
<i>Dėl BK 92 straipsnio taikymo</i>	4
BK 286 straipsnio taikymas	5
<i>Dėl BK 286 straipsnio taikymo</i>	5
2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso įstatymo taikymas	5
BPK 109 straipsnio taikymas	5
<i>Dėl civilinio ieškinio</i>	5
III. CIVILINĖS BYLOS	6
Terminai	6
<i>Dėl ieškinio senaties netaikymo, kreditoriaus reikalavimą išieškant neteisėtine tvarka</i>	6
Sutarčių teisė	7
<i>Dėl skolininko sumokėtų įmokų paskirstymo eiliškumo pagal valstybinės žemės pirkimo–pardavimo išsimokėtinai sutartis</i>	7
<i>Dėl įvykio kvalifikavimo kaip nedraudžiamojo pagal draudimo sutarties ir įstatymo nuostatas</i>	8
Civilinio proceso teisė	9
<i>Dėl pirmosios instancijos teismo nutarčių apskundimo atskiraisiais skundais</i>	9
<i>Dėl CPK 93 straipsnio 6 dalies, reglamentuojančios bylinėjimosi išlaidų, patirtų dėl bylų nagrinėjimo teismo kreipimosi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, paskirstymą, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai</i>	10
<i>Dėl baudos už teismo reikalaujamų rašytinių įrodymų nepateikimą skyrimo sąlygų</i>	10
Bankroto teisė	11
<i>Dėl bankrutuojančios įmonės kreditoriaus teisės reikšti tiesioginį (individualų) ieškinį įmonei pirkejai, bankrutuojančios įmonės vadovui ir akcininkui</i>	11

I. ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLOS

ATPK 127 straipsnio 2 dalies ir 273 straipsnio taikymas

Dėl nukentėjusiojo statuso

Šioje administracinio teisės pažeidimo byloje R. L. buvo nubaustas pagal ATPK 127 straipsnio 2 dalį už tai, kad pažeidė Kelių eismo taisyklių 9, 127 punktų reikalavimus, dėl to įvyko susidūrimas, kurio metu buvo apgadinti automobiliai ir kelio atitvaras. Pareiškėja V. R., kaip eismo įvykio metu sugadinto automobilio savininkė, padavė prašymą atnaujinti administracinio nusižengimo bylą, teigdama, kad byla pirmosios instancijos teisme negalėjo būti nagrinėjama iš esmės, nes apie vykstantį teismo procesą ji nebuvo informuota, todėl neturėjo galimybės pateikti savo paaiškinimų dėl bylos aplinkybių, negalėjo pareikšti prašymų, taip pat jai nebuvo išsiųstas ginčijamas pirmosios instancijos teismo nutarimas, teismo proceso metu nesidomėta, kam ir kokia žala padaryta eismo įvykio metu, taip suvaržant jos teises.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, išnagrinėjęs šią administracinio teisės pažeidimo bylą, pirmiausia pažymėjo tai, kad pagal ATPK 273 straipsnio 1 dalį nukentėjusiuoju yra asmuo, kuriam administraciniu teisės pažeidimu padaryta moralinė, fizinė ar turtinė žala, todėl byloje, kurioje sprendžiamas klausimas dėl asmens, galbūt padariusio Kelių eismo taisyklių pažeidimus, nulėmusius kitiems asmenims priklausančių transporto priemonių sugadinimą (apgadinimą), administracinės atsakomybės, asmuo, kurio transporto priemonė buvo sugadinta, turi būti

pripažintas nukentėjusiuoju be jokių išlygų. Dėl to teisėjų kolegija nesutiko su apeliacinės instancijos teismo išvada, kad pareiškėja V. R. tik formaliai atitiko nukentėjusiosios statusą, kadangi automobilis buvo perduotas pagal panaudos sutartį kitam asmeniui, kuris ir dalyvavo nagrinėjamame eismo įvykyje. Kita vertus, teisėjų kolegija nurodė, kad šiuo atveju nukentėjusiosios V. R. nedalyvavimas teismo procese neturėjo esminės reikšmės teismui priimant ginčijamą nutarimą ir dėl to reikėtų jį panaikinti, o bylą perduoti nagrinėti iš naujo. Taigi, teisėjų kolegija, nurodžiusi, kad nors pareiškėja V. R. kaip nukentėjusioji turėjo būti informuota apie teismo posėdį ir pati nuspręsti, ar nori dalyvauti procese ir naudotis teisėmis, numatytomis ATPK 273 straipsnio 2 dalyje, ir atsižvelgusi į byloje esančią panaudos sutartį, sudarytą tarp pareiškėjos V. R. ir kito asmens dėl automobilio naudojimo, taip pat į tai, kad nukentėjusioji jai padarytos žalos dydžio nustatymo ir atlyginimo klausimus galės spręsti civilinio proceso tvarka, šių procesinių reikalavimų nesilaikymo šiuo konkrečiu atveju nepripažino esminiu proceso teisės pažeidimu.

Atsižvelgęs į išdėstytus argumentus, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas atmetė nukentėjusiosios V. R. prašymą atnaujinti R. L. administracinio teisės pažeidimo bylą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 26 d. nutartis administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. 2AT-42-942/2017

II. BAUDŽIAMOSIOS BYLOS

1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo įstatymo taikymas

BK 92 straipsnio taikymas

Dėl BK 92 straipsnio taikymo

Apžvelgiamoje baudžiamojoje byloje nepilnametis L. M. nuteistas pagal BK 178 straipsnio 2 dalį už tris vagystes ir BK 180 straipsnio 1 dalį už plėšimą paskiriam jam galutinę subendrintą bausmę laisvės atėmimą dvejiems metams. Kasaciniu skundu nuteistojo L. M. gynėjas prašė pakeisti žemesnės instancijos teismų sprendimus ir, vadovaujantis BK 92 straipsnio nuostatomis, atidėti nuteistajam L. M. paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymą.

Kasacinis teismas nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje pažymėjo, kad baudžiamajame įstatyme (BK XI skyrius) įtvirtintų nepilnamečių baudžiamosios atsakomybės ypatumų paskirtis, be kita ko, yra riboti laisvės atėmimo bausmės taikymo šiems asmenims galimybes, padėti nepilnamečiams pakeisti gyvenimo būdą ir elgesį, sulaikyti juos nuo naujų nusikalstamų veikų padarymo. Kartu teisėjų kolegija atkreipė dėmesį į tai, kad teismas nepilnamečiui skiria bausmę, vadovaudamasis taip pat ir bendraisiais bausmių skyrimo pagrindais (BK 91 straipsnio 1 dalis), o tai reiškia, kad kartu su bausmių ypatumų nepilnamečiams normų taikymu turi būti vadovujamasi ir BK bendrosios dalies normomis, reglamentuojančiomis bausmės skyrimą nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą padariusiam asmeniui. Pasak teisėjų kolegijos, šiuo atveju žemesnės instancijos teismai atsižvelgė į tai, kad: L. M. padarė tyčinius keturis apysunkius nusikaltimus; jo atsakomybę sunkinančia aplinkybe pripažinta tai, kad nusikalstamas veikas padarė veikdamas bendrininkų grupe (BK 60 straipsnio 1 dalies 1 punktą); nėra nustatyta atsakomybę lengvinančių aplinkybių; jis nusikalto būdamas nepilnametis, anksčiau teistas už analogiškas veikas, administracine tvarka nebaustas, mokymosi įstaigoje charakterizuojamas neigiamai; nusikalstamas veikas padarė neatlikęs ankstesniu nuosprendžiu paskirtos bausmės (laisvės apribojimo), t. y. jos vykdymo metu. Taigi, teisėjų kolegijos nuomone, žemesnės instancijos teismai atsižvelgė į visas bausmei skirti reikšmingas aplinkybes, iš kurių matyti, kad anksčiau taikytos poveikio priemonės nuteistajam nebuvo veiksmingos, jis nepakeitė teisei priešingo elgesio ir nusikalstamo polinkio, toliau daro nusikaltimus, todėl nėra pakankamo pagrindo manyti, jog bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo.

Atsižvelgęs į išdėstytus argumentus, kasacinis teismas konstatavo, kad žemesnės instancijos teismai neatidėdami L. M. paskirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymo teisės taikymo klaidos nepadarė, ir nuteistojo L. M. gynėjo kasacinį skundą atmetė.

BK 286 straipsnio taikymas

Dėl BK 286 straipsnio taikymo

Šioje baudžiamojoje byloje, panaikinus pirmosios instancijos teismo išteisinamąjį nuosprendį, apeliacinės instancijos teismo apkaltinamuoju nuosprendžiu L. D. nuteistas pagal BK 286 straipsnį už tai, kad nevykdė teisėtų policijos pareigūnų reikalavimų ir pasipriešino policijos pareigūnui spirdamas jam vieną kartą į pilvą ir taip sukeldamas jam fizinį skausmą. Kasaciniu skundu nuteistojo L. D. gynėjas prašė panaikinti apeliacinės instancijos teismo apkaltinamąjį nuosprendį ir palikti galioti pirmosios instancijos teismo išteisinamąjį nuosprendį be pakeitimų.

Teisėjų kolegija visų pirma atkreipė dėmesį į tai, kad L. D. smūgį koja policijos patruliui nustatė ir pirmosios instancijos teismas, kuris, konstatavęs, kad spyris nebuvo stiprus (spyris atsistumiant į pareigūną koja ar pasimuistymas sulaikant) ir nesukėlė tokio fizinio skausmo, dėl kurio pareigūnas nebūtų galėjęs tęsti savo pareigų vykdymo, L. D. veiksmų nelaikė pavojingais ir atitinkančiais BK 286 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėtį, nurodydamas, kad L. D. veiksmai atitinka ATPK 187 straipsnio 1, 2 dalyse numatytų pažeidimų sudėtį. Kasacinis teismas, nesutikdamas su tokia pirmosios instancijos teismo išvada, nurodė, kad spyris pareigūnui į pilvo sritį, nuo kurio jis žengia atgal, t. y. pats spyrio mechanizmas, patvirtina, kad tai yra tyčinis, o ne neatsargus veiksmas. Be to, anot teisėjų kolegijos, vertinant teismų nustatytas bylos aplinkybes, matyti, kad L. D. suvokė savo veiksmų pobūdį ir to norėjo – veikė tiesiogine tyčia. Teisėjų kolegijos nuomone, ta aplinkybė, kad nukentėjęs pareigūnas tęsė savo pareigų vykdymą, nepaneigia spyriu jam sukulto fizinio skausmo, nes jis nebūtų galėjęs vykdyti savo pareigų tuo atveju, jei jam būtų buvę padaryti rimti sveikatos sužalojimai. Kartu teisėjų kolegija pažymėjo ir tai, kad ATPK 187 straipsnio 1 dalyje nustatyta administracinė atsakomybė už pasipriešinimą pareigūnui neapima fizinio smurto panaudojimo prieš pareigūną. Būtent šio smurto panaudojimas, anot teisėjų kolegijos, teismų praktikoje vertinamas kaip lemiantis didesnę veikos pavojingumą ir yra tas kriterijus, kuriuo atribojama baudžiamoji atsakomybė nuo administracinės.

Atsižvelgęs į išdėstytus argumentus ir apeliacinės instancijos teismo nuosprendžiu byloje nustatytas faktines aplinkybes, kasacinis teismas konstatavo, kad šioje baudžiamojoje byloje atveju baudžiamasis įstatymas – BK 286 straipsnis – pritaikytas tinkamai, ir nuteistojo gynėjo kasacinį skundą atmetė.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 28 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-195-693/2017

2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso įstatymo taikymas

BPK 109 straipsnio taikymas

Dėl civilinio ieškinio

Apžvelgiamoje baudžiamojoje byloje ikiteisminio tyrimo metu buvo pareikštas 13 756,95 Eur civilinis ieškiny, o jį pareiškusi uždaroji akcinė bendrovė pripažinta civiline ieškove. Pirmosios instancijos teismas civilinio ieškinio klausimo nuosprendyje nesprendė, o apeliacinės instancijos teismas, išnagrinėjęs bylą apeliacine tvarka pagal civilinio ieškovo atstovės apeliacinį skundą, nurodė, kad civilinis ieškiny byloje nebuvo pareikštas, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai civilinio ieškinio klausimo nesprendė. Civilinės ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės atstovė direktorė, teigdama, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai

pripažino, jog civilinis ieškinys byloje nebuvo pareikštas, kasacinius skundu su pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų sprendimais nesutiko.

Kasacinis teismas, išnagrinėjęs šią bylą, pirmiausia atkreipė dėmesį į tai, kad apeliacinės instancijos teismas, vadovaudamasis išsamiai ištirtais bylos duomenimis, motyvuotai konstatavo, kad nagrinėjamoje byloje civilinis ieškinys, kaip procesinis dokumentas, raštu nebuvo pateiktas, nors ikiteisminio tyrimo metu tyrėjos nutarimu uždaroji akcinė bendrovė buvo pripažinta civiline ieškove, o aplinkybė, kad byloje pareikštas civilinis ieškinys, buvo nurodyta kaltinamajame akte. Teisėjų kolegijos vertinimu, uždaroji akcinė bendrovė šioje baudžiamojoje byloje civiline ieškove buvo pripažinta nesant byloje nustatyta tvarka pateikto civilinio ieškinio, taip pažeidžiant BPK 109 straipsnio, 112 straipsnio 1 dalies nuostatas.

Kasacinis teismas, vertindamas šią situaciją, pabrėžė, kad teisė į žalos atlyginimą realiai gali būti įgyvendinama tik tuo atveju, kai nustatyta tvarka yra pateiktas civilinis ieškinys, o jo turinys informatyvus, proceso dalyviams suprantamas, jame aiškiai nurodytas ieškinio pagrindas ir dalykas. Dėl to vien tik fizinio asmens ar juridinio asmens atstovo žodinis pareiškimas apie jam nusikaltimu padarytą žalą arba ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ar teismo priimtas nutarimas pripažinti asmenį civiliniu ieškovu negali būti prilygintas civilinio ieškinio pareiškimui ir teismo išnagrinėtas, priimant vieną iš BPK 115 straipsnyje numatytų sprendimų. Kartu teisėjų kolegija nurodė, kad pagal teismų praktiką teismas, gavęs nagrinėti baudžiamąją bylą, jos perdavimo nagrinėti teisiama jame posėdyje metu ar teisiama jame posėdyje iki įrodymų tyrimo pradžios turi išsiaiškinti, ar byloje pareikštas civilinis ieškinys, kam jis pareikštas, kokie reikalavimai, ar civilinis ieškinys atitinka bent minimalius reikalavimus, taikomus jo formai, turiniui. Esant situacijai, kai nėra nustatyta tvarka pareikšto civilinio ieškinio ir asmuo buvo pripažintas civiliniu ieškovu dėl nusikaltimu padarytos turtinės ar neturtinės žalos, teisėjų kolegijos teigimu, teismas iki įrodymų tyrimo pradžios teisiama jame posėdyje civiliniam ieškovui ar jo atstovui turi išsiaiškinti teisę paduoti civilinį ieškinį, tam padarydamas bylos nagrinėjimo pertrauką. Tuo tarpu iš šios baudžiamosios bylos, pasak teisėjų kolegijos, matyti, kad pirmosios instancijos teismui 2016 m. kovo 3 d. pradėjus nagrinėti bylą, civilinio ieškovo atstovė, pateikusi prašymą nagrinėti bylą jai nedalyvaujant, į teismo posėdį neatvyko; į teismo posėdį ji atvyko po dviejų teismo šaukimų – 2016 m. balandžio 27 d., kai įrodymų tyrimas jau buvo pradėtas. Taigi teisėjų kolegijos nuomone, pašalinti neaiškumų dėl civilinio ieškinio ir, jei civilinio ieškovo atstovas pageidautų, sudaryti galimybę jam tinkamai pateikti civilinį ieškinį baudžiamojoje byloje pirmosios instancijos teismas nebegalėjo, nes civilinio ieškinio pareiškimas pradėjus įrodymų tyrimą negalimas. Anot teisėjų kolegijos, tokiu atveju, kai civilinis ieškinys baudžiamojoje byloje nepareikštas, pagal BPK 112 straipsnio 1 dalį juridinis asmuo, kaip ir nukentėjęsysis, kuriam nusikaltimu padaryta žala, teisę į žalos atlyginimą gali realizuoti pateikdamas ieškinį civilinio proceso tvarka.

Atsižvelgusi į išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatavo, kad keisti ar naikinti žemesnės instancijos teismų procesinių sprendimų nėra teisinio pagrindo.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 19 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-189-511/2017

III. CIVILINĖS BYLOS

Terminai

Dėl ieškinio senaties netaikymo, kreditoriaus reikalavimą išieškant neteisimine tvarka

Ieškovė (skolininkė) prašė pripažinti neteisėtais atsakovės (kreditorės) pateiktame tarpusavio atsiskaitymų suderinimo akte apskaičiuotus delspinigius, palūkanas bei įsiskolinimą ir juos sumažinti, atsižvelgiant, be kita ko, į tai, kad atsakovė turėjo skaičiuoti netesybas ir palūkanas ne didesnes, negu atitinkamai už šešis mėnesius ir penkerius metus, nes tokie yra ieškinio senaties terminai (CK 1.125 straipsnio 5 dalies 1 punktas, 9 dalis). Jos teigimu, ieškinio senatį reglamentuojančių teisės normų aiškinimas, kad senaties terminas gali būti taikomas tik pateikus

teisme ieškinį, pernelyg siauras ir prieštarauja ieškinio senaties termino instituto esmei ir prasmei. Apeliacinės instancijos teismas klausimo dėl ieškinio senaties taikymo iš esmės nenagrinėjo.

Kasacinis teismas išaiškino, kad ieškinio senatį turi teisę taikyti tik teismas. Įprastai ieškinio senatis taikoma, kai kreditorius pareiškia skolininkui ieškinį ir skolininkas, gindamasis nuo pareikštų reikalavimų, prašo taikyti ieškinio senaties terminą. Tuo atveju, kai teisinis reglamentavimas nustato kreditoriui teisę išieškoti iš skolininko pinigines prievoles ne teismine tvarka, nagrinėjamu atveju – pagal notaro išduotą vykdomąjį įrašą, skolininkas, gavęs kreditoriaus reikalavimą sumokėti skolą gera valia ar notaro atliktą vykdomąjį įrašą dėl skolos išieškojimo, turi teisę ginti pažeistas teises pareikšdamas kreditoriui savarankišką ieškinį dėl ieškinio senaties terminų taikymo. Teismai, nagrinėdami skolininko ieškinį, turi vadovautis ieškinio senatį reglamentuojančiomis normomis, taip pat kaip ir nagrinėdami kreditoriaus ieškinį, kai skolininkas prašo taikyti ieškinio senatį. Taigi CK normomis nustatytas ieškinio senaties teisinis reglamentavimas nevaržo skolininko teisių, nes jis pats turi savarankišką teisę, remdamasis ieškinio senaties normomis, ginti pažeistas teises teisme, pareikšdamas ieškinį dėl senaties normų taikymo kreditoriaus skaičiuojamiems bei ne teismine tvarka reiškiams ir (ar) privestinais vykdomiems reikalavimams. Kasacinis teismas nurodė, kad ieškovė nuo 2013 metų sutartinių prievolių nevykdė, tačiau į teismą dėl atsakovės veiksmų nesikreipė, o atsakovė tik 2016 metais suskaičiavo, kiek ieškovė skolinga, ir kreipėsi į notarą dėl vykdomojo įrašo atlikimo. Šią bylą nagrinėję teismai nustatė, kad ieškovė apie atsakovės suskaičiuotą skolos dydį sužinojo 2016 metais, gavusi atsakovės sudarytą tarpusavio atsiskaitymų suderinimo aktą. Todėl kasacinis teismas konstatavo, kad, nepriklausomai nuo to, jog ieškovė neskundė atsakovės veiksmų anksčiau, ji turi teisę, sužinojusi įsiskolinimo dydį, kreiptis į teismą ir prašyti taikyti atsakovės suskaičiuotoms sumoms ieškinio senatį. Kasacinis teismas pažymėjo, kad nagrinėjant grąžintą bylą iš naujo, teismui būtina išsiaiškinti, ar atsakovės suskaičiuotos sumos (ne)viršija ieškinio senaties termino (CK 1.125 straipsnis) ir, jei viršija, ar nėra pagrindo jį atnaujinti (CK 1.131 straipsnio 2 dalis), taip pat ar ieškovė savo veiksmais jo nenutrukė (CK 1.130 straipsnio 2 dalis). Remdamasis nurodytais argumentais, kasacinis teismas panaikino apeliacinės instancijos teismo nutartį ir bylą perdavė šiam teismui nagrinėti iš naujo.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-332-219/2017

Sutarčių teisė

Dėl skolininko sumokėtų įmokų paskirstymo eiliškumo pagal valstybinės žemės pirkimo–pardavimo išsimokėtinai sutartis

Ieškovė prašė pripažinti neteisėtais Nacionalinės žemės tarnybos tarpusavio atsiskaitymų suderinimo akte ieškovei apskaičiuotus delspinigius, palūkanas bei įsiskolinimą pagal valstybinės žemės pirkimo–pardavimo išsimokėtinai sutartis. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai ieškinį atmetė.

Kasacinis teismas, plėtodamas kasacinio teismo formuojamą praktiką dėl skolininko sumokėtų įmokų paskirstymo tvarkos, pažymėjo, kad įstatymas nustato kreditoriui ne pareigą, o teisę atsisakyti priimti skolininko siūlomą įmoką, jei skolininkas nurodo kitokią, negu nustatyta sutartyje ar įstatyme, jos įskaitymo eilę. Tai reiškia, kad sutartyje ar įstatyme nustatyta įmokų paskirstymo tvarka skolininko pasiūlymu gali būti keičiama tik kreditoriui sutinkant, t. y. abiem sutarties šalims sutariant pakeisti įmokų įskaitymo eiliškumą. Kreditorius turi teisę nesutikti keisti įmokų įskaitymo eiliškumo. Tokiu atveju įmokos toliau įskaitomos šalių sutarta arba įstatyme nustatyta tvarka. Kasacinis teismas nurodė, kad, kreditoriui atsisakius priimti įmoką skolininko nurodyta tvarka, skolininko prievolė nepasikeičia ir jam išlieka pareiga mokėti skolą, palūkanas ir netesybas sutartyje ar įstatyme nustatyta tvarka. Tai reiškia, kad, atsisakius priimti įmoką skolininko nurodyta tvarka ar netgi ją grąžinus, jei buvo sumokėta, kreditoriui išlieka teisė reikalauti, kad skolininkas vykdytų prievolę sutarta ar įstatymo nustatyta tvarka. Dėl to sutarties ar įstatymo nustatyta tvarka sumokėtos įmokos grąžinimas neatitiktų prievolių vykdymo principų (CK 6.38

straipsnis). Kasacinis teismas taip pat pažymėjo, kad kreditorius, atsisakydamas skolininko siūlymo priimti kitokį įmokų paskirstymo eiliškumą ir įskaitydamas įmokas pagal įstatyme ar sutartyje nurodytą eiliškumą, privalo informuoti apie tai skolininką. Tai reikšminga dėl to, kad skolininkas, manydamas, jog kreditoriaus atsisakymas pakeisti įmokų įskaitymo tvarką jo siūloma tvarka neatitinka įstatymo reikalavimų, turėtų galimybę pažeistas teises operatyviai ginti įstatyme nustatyta tvarka. Apžvelgiamoje byloje nustatyta, kad šalys ginčo sutartyse nebuvo susitarusios dėl įmokų paskirstymo tvarkos. Ieškovė dalyje mokėjimų nurodydavo, kokias sumas skiria pagrindinei skolai ir kokias – palūkanoms, netesyboms dengti, tačiau atsakovė jas įskaitydavo ne ieškovės nurodyta, o CK 6.54 straipsnio 1–4 dalyse nustatyta tvarka. Iš šalių 2010–2013 metais vykusio susirašinėjimo matyti, kad ieškovei buvo žinoma, jog atsakovė nesutiko keisti įmokų įskaitymo tvarkos ir įskaityti ieškovės įmokų pagal jos nurodymus. Dėl to apeliacinės instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad atsakovė turėjo teisę laikytis įstatyme (CK 6.54 straipsnio 1–4 dalyse) nustatytos įmokų paskirstymo tvarkos ir negrąžinti ieškovei jos sumokėtų lėšų.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-332-219/2017

Dėl įvykio kvalifikavimo kaip nedraudžiamojo pagal draudimo sutarties ir įstatymo nuostatas

Ieškovė – vežėja, draudėja prašė priteisti iš atsakovės – draudimo bendrovės draudimo išmoką pagal jos ir draudimo bendrovės sudarytą vežėjų kelių transportu ir ekspeditorių atsakomybės draudimo sutartį, nes atsakovė, nusprendusi, kad ginčo įvykis yra nedraudžiamasis, atsisakė ją išmokėti. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai ieškinį atmetė.

Kasacinis teismas nurodė, kad šioje byloje teismai ginčo įvykį kvalifikavo kaip nedraudžiamąjį, konstatavę jo atitiktį Vežėjų kelių transportu ir ekspeditorių atsakomybės draudimo taisyklių (toliau – Taisyklės) II dalies 5.1.13 papunktyje nurodyto nedraudžiamojo įvykio požymiams: gabendamas specialių gabenimo sąlygų reikalaujančius krovinius (pavojingus, greitai gendančius, negabaritinius ir kt.) draudėjas nesilaikė tokių krovinių gabenimą reglamentuojančių norminių aktų, taip pat nurodymų dėl greitai gendančių maisto produktų gabenimo. Bylą nagrinėję teismai nustatė, kad draudėja pažeidė ne tik Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijos (toliau – CMR konvencija) 8 straipsnio 1 dalyje įvardytą pareigą kontroliuoti priimamo krovinio išdėstymą, bet ir CMR konvencijos 12 straipsnyje nurodytą pareigą laikytis siuntėjo duotų nurodymų ir Susitarimo dėl greitai gendančių maisto produktų tarptautinio gabenimo ir tokiam gabenimui naudojamų specialių transporto priemonių (toliau – ATP) 4 straipsnio 1 dalies reikalavimą transporto priemonę pasirinkti ir naudoti taip, kad reikiamą temperatūrą būtų galima palaikyti viso gabenimo metu (temperatūra puspriekabėje vietoj siuntėjos nurodytos + 4 laipsnių svyravo nuo + 4,8 laipsnio iki +16,8 laipsnio). Kasacinis teismas pažymėjo, kad Taisyklių II dalies 5.1.13 papunktyje nurodytas norminių aktų ar nurodymų dėl greitai gendančių maisto produktų gabenimo nesilaikymas aiškintinas kaip nepateisinamas nukrypimas nuo jų, atsižvelgiant į įvykio aplinkybes, t. y. kai draudėja privalėjo ir turėjo galimybę veikti tinkamai, laikydamasi privalomų reikalavimų, tačiau dėl nepateisinamų priežasčių taip neveikė. Tuo atveju, jei nukrypimas nuo pirmiau išvardytų reikalavimų įvyktų dėl priežasčių, kurių draudėjas neturėtų galimybės paveikti jam prieinamomis adekvačiomis priemonėmis, toks nukrypimas, nenustačius draudėjo nepateisinamo netinkamo veikimo ar neveikimo, neturėtų būti kvalifikuojamas kaip reikalavimų nesilaikymas. Toks ginčo nuostatos aiškinimas nėra nesąžiningas nė vienai šaliai. Kasacinis teismas taip pat pažymėjo, kad net ir tais atvejais, kai nėra pagrindo įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, draudėjo nepateisinamas netinkamas veikimas yra pagrindas atsisakyti mokėti draudimo išmoką vadovaujantis CK 6.1013 straipsnio 3 dalimi: draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti. Profesionalaus vežėjo nesiėmimas jam prieinamų protingų priemonių, kad būtų įvykdyti privalomi siuntėjo nurodymai, gali būti traktuojamas kaip nepateisinamas nukrypimas nuo šių nurodymų, t. y. jų nesilaikymas. Kasacinis teismas konstatavo, kad draudiko siekis sutartimi apriboti savo draudimo riziką tokiu atveju, kai draudėjas neveikia protingai ir sąžiningai, įtvirtinant

ši atvejį sutartyje kaip nedraudžiamąjį įvykį, nesumažina draudimo rizikos tiek, kad ji būtų iš esmės paneigiama, ir neiškreipia sutarties šalių teisių bei pareigų pusiausvyros.

Atsižvelgdamas į tai, kad šioje byloje nustatyta, jog vežėjas, turėdamas pareigą užtikrinti siuntėjos nurodytą krovinio temperatūrą, šiai pakilus ir matavimo prietaisams tai užfiksavus, nesiėmė prieinamų protingų priemonių, kad išsiaiškintų nukrypimo priežastis ir būdus jas pašalinti, bei nesiėmė veiksmų, kad atkurtų reikiamą temperatūrą, nors būdų tai pasiekti buvo – kelionės pabaigoje vežėjas nustatė nuolatinį šaldymo režimą, kuris lėmė temperatūros žemėjimą, kasacinis teismas sprendė, kad atsakovė pagrįstai atsisakė išmokėti draudimo išmoką, remdamasi Taisyklių II dalies 5.1.13 papunkčiu. Remdamasis nurodytais argumentais, kasacinis teismas paliko apeliacinės instancijos teismo nutartį nepakeistą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-336-219/2017

Civilinio proceso teisė

Dėl pirmosios instancijos teismo nutarčių apskundimo atskiraisiais skundais

Suinteresuoto asmens atstovas atskiruoju skundu skundė pirmosios instancijos teismo nutartį, kuriomis sprendžiami bylą nagrinėjančio teisėjo nušalinimo, taip pat baudų už piktnaudžiavimą procesine nušalinimo teise skyrimo klausimai. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai atsisakė priimti suinteresuoto asmens atstovo atskirąjį skundą.

Kasacinis teismas nurodė, kad nutartys, kuriomis išsprendžiami bylą nagrinėjančio teisėjo nušalinimo klausimai, neužkerta kelio tolesnei bylos eigai ir neatima teisės byloje dalyvaujančiam asmeniui toliau dalyvauti byloje. Taigi tokios nutartys taip pat neatitinka ir CPK 334 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto kriterijaus, įtvirtinančio galimybę apskusti teismo nutartį atskiraisiais skundais. Kasacinis teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismo nutartys, kuriomis netenkinti suinteresuoto asmens atstovo pareiškimai dėl bylą nagrinėjančios teisėjos nušalinimo, negali būti skundžiamos atskirai nuo teismo sprendimo atskiraisiais skundais (CPK 334 straipsnio 1, 3 dalys). Dėl šios priežasties suinteresuoto asmens atstovo atskirojo skundo dalį dėl minėtų nutarčių pagrįstai atsisakyta priimti kaip paduotą dėl nutarčių, kurios pagal įstatymus negali būti savarankiški apeliacinio apskundimo objektai (CPK 315 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 338 straipsnis).

Kasacinis teismas pažymėjo, kad ginčo atskiruoju skundu taip pat apskūsta pirmosios instancijos teismo nutartį, kuria už pakartotinį piktnaudžiavimą procesine nušalinimo teise buvo paskirta bauda. Atsižvelgdamas į tai, kasacinis teismas nurodė, kad proceso teisės normos, reglamentuojančios teismo baudų skyrimą, panaikinimą ir sumažinimą (CPK 106, 107 straipsniai), tiesiogiai neįtvirtina proceso dalyvių teisės tokias nutartis skusti atskiraisiais skundais, tokios nutartys taip pat neužkerta kelio tolesnei bylos eigai, todėl jos atskiraisiais skundais neskundžiamos (CPK 334 straipsnio 1 dalis). Remiantis CPK 107 straipsnio 1 dalimi, asmuo, kuriam paskirta bauda, per keturiolika dienų nuo nutarties priėmimo gali prašyti teismą, paskyrusį baudą, ją panaikinti ar sumažinti. Taigi paskirtos baudos teisėtumas patikrinamas ne skundžiant nutartį atskiruoju skundu, o paduodant teismui, paskyrusiam baudą, pareiškimą dėl baudos panaikinimo ar sumažinimo. Atsižvelgdamas į tai, kad suinteresuoto asmens atstovas įstatymo nustatyta tvarka nepateikė pirmosios instancijos teismui pareiškimo dėl nurodyta nutartimi paskirtos baudos panaikinimo ar sumažinimo, o nutartį skirti baudą atskiruoju skundu neskundžiama, kasacinis teismas sprendė, kad ginčo atskirojo skundo dalį dėl nutarties už pakartotinį piktnaudžiavimą procesine nušalinimo teise paskirtos baudos panaikinimo teisėtai ir pagrįstai atsisakyta priimti (CPK 315 straipsnio 2 dalies 3 punktas, 338 straipsnis).

Dėl ginčo atskiruoju skundu apskūstos pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria buvo išspręstas suinteresuoto asmens atstovui teismo nutartimi už piktnaudžiavimą procesine nušalinimo teise paskirtos baudos panaikinimo (sumažinimo) klausimas, kasacinis teismas pažymėjo, kad, remiantis CPK 107 straipsnio 2 dalimi, dėl teismo nutarties, kuria pareiškimas panaikinti ar sumažinti baudą atmetamas, gali būti duodamas atskirasis skundas; atskirąjį skundą gali paduoti tik

asmuo, kuriam bauda paskirta. Taigi minėta nutartis gali būti skundžiama atskiruoju skundu atskirai nuo teismo sprendimo (CPK 334 straipsnio 1 dalies 1 punktas), todėl gali būti apeliacinio apskundimo objektas. Tačiau nagrinėjamu atveju svarbu yra tai, kad suinteresuoto asmens atstovas yra pasinaudojęs įstatymo jam suteikta teise tokią nutartį apskūsti. Apeliacinis procesas dėl minėtos pirmosios instancijos teismo nutarties yra pasibaigęs, šios nutarties teisėtumas ir pagrįstumas yra patikrintas aukštesnės instancijos teismo, todėl nėra teisinio pagrindo antrą kartą atskiruoju skundu skūsti instancine tvarka jau patikrintą nutartį. Atsižvelgdamas į tai, kad suinteresuoto asmens atstovas jau įgyvendino įstatymo jam suteiktą teisę atskiruoju skundu apskūsti nurodytą pirmosios instancijos teismo nutartį, kasacinis teismas sprendė, kad atstovo atskirojo skundo dalį dėl minėtos nutarties pagrįstai atsisakyta priimti.

Remdamasis nurodytais argumentais, kasacinis teismas paliko apeliacinės instancijos teismo nutartį nepakeistą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-342-915/2017

Dėl CPK 93 straipsnio 6 dalies, reglamentuojančios bylinėjimosi išlaidų, patirtų dėl bylų nagrinėjančio teismo kreipimosi į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, paskirstymą, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

Nagrinėdamas kasacinę bylą pagal ieškovės UAB „Borta“ kasacinį skundą civilinėje byloje pagal jos ieškinį atsakovei valstybės įmonei Klaipėdos jūrų uosto direkcijai, kasacinis teismas nutartimi nutarė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (toliau – Teisingumo Teismas) su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl Europos Sąjungos teisės aiškinimo ir nacionalinių nuostatų atitikties jai. Teisingumo Teismas 2017 m. balandžio 5 d. priėmė sprendimą *Borta* (C-298/15) (toliau – prejudicinis sprendimas), jame, be kita ko, nurodė, kad *kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims [ieškovei ir atsakovei] yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimą turi spręsti šis teismas; išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys [ieškovė ir atsakovė], nėra atlyginamos*. Ieškovė kasaciniam teismui pateikė prašymą priteisti išlaidų, susijusių su bylos dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teisme nagrinėjimu (3509 Eur advokato pagalbos ir 1411,58 Eur kelionės išlaidų), atlyginimą.

Pagal CPK 93 straipsnio 6 dalį bylinėjimosi išlaidos, susidariusios, *inter alia* (be kita ko), dėl teismo kreipimosi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją, proceso dalyviams nepaskirstomos. Kasaciniam teismui kilo abejonių dėl šios nuostatos konstitucingumo, todėl jis kreipėsi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu spręsti, ar Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 93 straipsnio 6 dalis ta apimtimi, kuria bylinėjimosi išlaidos, susidariusios dėl teismo kreipimosi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją, proceso dalyviams nepaskirstomos, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisingumo principui, Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai ir 109 straipsnio 1 daliai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-279-690/2017

Dėl baudos už teismo reikalaujamų rašytinių įrodymų nepateikimą skyrimo sąlygų

Suinteresuoto asmens atstovas – advokatas pateikė prašymą panaikinti jam skirtą baudą už reikalaujamo rašytinio įrodymo (jo atstovaujamos įmonės veiklos atkūrimo sertifikato originalo) teismui nepateikimą. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai advokato prašymą atmetė.

Kasacinis teismas nurodė, kad bauda už rašytinių įrodymų nepateikimą gali būti skiriama, kai egzistuoja šios sąlygos: teismo reikalaujami rašytiniai įrodymai nepateikti nustatytu terminu; juos pateikti privalantis asmuo nepranešė teismui apie negalimumą įvykdyti teismo įpareigojimą, nurodydamas ir to priežastis, arba teismas tas priežastis pripažino nesvarbiomis (CPK 199 straipsnio 5, 6 dalis). Kadangi pateikti rašytinį įrodymą gali būti įpareigotas bet kuris asmuo,

turintis savo žinioje tą įrodymą, baudos už rašytinių įrodymų nepateikimą gali būti skiriamos tiek dalyvaujantiems byloje, tiek ir kitiems asmenims, svarbu, kad tas asmuo disponuotų reikalaujamais rašytiniais įrodymais. Kasacinis teismas taip pat nurodė, kad teismo reikalavimas pateikti dokumento originalą yra įpareigojančio pobūdžio ir yra privalomas įpareigotam asmeniui. Dėl to įpareigotas asmuo, negalėdamas pateikti rašytinio įrodymo originalo, turi elgtis pagal CPK 199 straipsnio 5 dalies taisyklę, o už jų nesilaikymą tokiam asmeniui teismo gali būti skiriama bauda.

Advokatas, teismo įpareigotas pateikti dokumentų originalus, teismą informavo, kad šių dokumentų originalų neturi, nes juos grąžino įmonei, o šios atstovas (vadovas) atsisako pateikti dokumentus advokatui, tačiau sutinka atsivežti juos į vykstantį teismo posėdį. Kaip matyti iš bylos medžiagos, teismo posėdžio metu įmonės vadovas pateikė kai kurių dokumentų originalus, tačiau įmonės veiklos atkūrimo sertifikato originalo nepateikė ir nurodė, kad šio rašytinio įrodymo jis neturi ir dėl to jo pateikti teismui negali. Kasacinis teismas pažymėjo, kad pateikti rašytinį įrodymą, taip pat ir jo originalą, gali tik asmuo, realiai jį turintis savo žinioje. Byloje nenustatyta, kad prašomo dokumento originalas yra pas advokatą ir šis vengia jį pateikti. Vien ta aplinkybė, kad jis patvirtino šio dokumento kopiją, taigi, privalėjo turėti ir originalų dokumentą, nereiškia, kad dokumento originalas ir po kopijos patvirtinimo yra būtent pas jį. Kasacinis teismas yra nurodęs, kad pagal CPK 199 straipsnio 6 dalį bauda gali būti skiriama kaltiems dėl teismo reikalavimų pateikti rašytinį įrodymą neįvykdymo asmenims, taigi teismas, skirdamas baudą, turi nustatyti reikalavimo neįvykdžiusio asmens kaltę. Asmuo negali būti laikomas kaltu, jei jis neturi objektyvių galimybių įvykdyti teismo įpareigojimą ir pateikti rašytinį įrodymą. Atsižvelgdamas į tai, kasacinis teismas konstatavo, kad baudos skyrimo klausimą sprendę teismai netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias baudos už rašytinio įrodymo nepateikimą klausimą (CPK 199 straipsnis), baudą advokatui skyrė, nenustatę tam būtinų sąlygų (kaltės). Dėl to kasacinis teismas panaikino procesinius teismų sprendimus, kuriais advokatui skirta bauda už rašytinio įrodymo nepateikimą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-333-248/2017

Bankroto teisė

Dėl bankrutuojančios įmonės kreditoriaus teisės reikšti tiesioginį (individualų) ieškinį įmonei pirkėjai, bankrutuojančios įmonės vadovui ir akcininkui

Ieškovė – uždaroji akcinė bendrovė pareiškė tiesioginį (individualų) ieškinį dėl savo, kaip kreditorės, teisių gynimo, nurodydama, kad įmonė skolininkė buvo perleista kaip turtinis kompleksas (verslas), o įmonės pirkėja neatsiskaitė su kreditoriais, tarp jų ir su ieškove, todėl, vadovaudamasi CK 6.405 straipsnio 1 dalimi, reikalavo priteisti skolą iš įmonės pirkėjos, taip pat, vadovaudamasi CK 2.50, 6.263 straipsniais, – iš įmonės pardavėjos (skolininkės) vadovo ir akcininkės. Įmonei pardavėjai (skolininkei) yra iškelta bankroto byla ir šios įmonės bankrotas pripažintas tyčiniu. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai ieškinį atmetė.

Kasacinis teismas nurodė, kad įmonės pirkėjas ne mažiau kaip prieš dvidešimt dienų iki sutarties sudarymo privalo raštu pranešti visiems įmonės skolų (prievolių) sąrašė nurodytiems įmonės kreditoriams apie numatytą įmonės pardavimą. Jeigu pirkėjas šios pareigos neįvykdo, pardavėjo kreditoriai turi teisę savo reikalavimus pareikšti tiesiogiai pirkėjui. Apie įmonės pardavimą jos kreditoriams nereikia pranešti tik tuo atveju, jeigu įmonės kaina mokama pinigais ir šios pinigų sumos pakanka visiškai atsiskaityti su visais įmonės kreditoriais (CK 6.405 straipsnio 1 dalis). Tais atvejais, kai įmonė pirkėja netinkamai įvykdo CK 6.405 straipsnyje nustatytas savo pareigas, tai įmonės pardavėjos kreditoriai savo reikalavimus gali pareikšti tiesiogiai pirkėjai, bet įmonės pirkėjos atsakomybė ribojama nusipirktos įmonės turto verte. Kasacinis teismas konstatavo, kad tais atvejais, kai įmonei pardavėjai (perleidėjai) yra iškelta bankroto byla, tai tokį ieškinį turi teisę reikšti tik bankroto administratorius, gindamas kreditorių, kurių įsiskolinimai atsirado iki įmonės pirkimo–pardavimo, interesus. Kasacinis teismas taip pat pažymėjo, kad bankroto administratoriaus teisė kreiptis su tiesioginiu ieškiniu reikalaujant žalos atlyginimo iš įmonės

pirkėjos CK 6.405 straipsnio 1 dalies pagrindu gali būti įgyvendinta tik tuo atveju, jei nebuvo pasinaudota alternatyviais pažeistų teisių gynimo būdais, siekiant susigrąžinti neteisėtai perleistą turtą. Jeigu būtų pareikštas reikalavimas pripažinti konkretaus turto, esančio sudėtine perleisto verslo dalimi, perleidimo sandorius negaliojančiais *actio Pauliana* (Pauliano ieškinys) pagrindu ir jis būtų tenkintas, o bankroto administratorius pareikštų ieškinį įmonei pirkėjai, tai tokia situacija būtų laikoma ieškinių konkurencija. Šiuo atveju subsidiarumo principas reikalautų, kad, esant patenkintam reikalavimui dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais, bankroto administratoriaus teisė pareikšti reikalavimą įmonės pirkėjui pasibaigtų.

Kasacinis teismas konstatavo, kad kreditorius negali reikšti tiesioginio ieškinio skolininko akcininkui ar vadovui dėl žalos atlyginimo, kai skolininkui iškelta bankroto byla nėra baigta, jeigu neįrodinėja, kad jam padaryta individuali žala. Tuo tarpu pasibaigus juridiniam asmeniui, kuris buvo skolingas savo kreditoriui bankroto byloje neišieškotą finansinio reikalavimo sumą, pasibaigia ir bankroto byla, kurioje teikiamas prioritetas visų to juridinio asmens kreditorių lygiateisiškumui. Nuo to momento kiekvienas dėl tyčinio bankroto likviduotos bendrovės kreditorius, kurio finansiniai reikalavimai (jų dalis) nebuvo patenkinti bankroto byloje, turi teisę individualiai reikšti tiesioginius reikalavimus dėl žalos (skolininkės bankroto byloje neišieškotos finansinio reikalavimo sumos) atlyginimo atsakingiems dėl tyčinio bankroto asmenims. Kasacinis teismas nurodė, kad šioje byloje ieškovė nenurodė ir neįrodinėjo, o teismai nenustatė, kad neteisėti akcininko ar vadovo veiksmai pasireiškė ne bendrai visų įmonės kreditorių, bet specifiskai konkretaus kreditoriaus (ieškovės) atžvilgiu. Kasacinis teismas pažymėjo, kad priimti teismų sprendimai neatima teisės iš ieškovės reikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo už tyčinį bankrotą atsakingiems asmenims, kai bankroto byla bus baigta.

Remdamasis nurodytais argumentais, kasacinis teismas paliko apeliacinės instancijos teismo nutartį nepakeistą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. rugsėjo 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-335-916/2017

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

Gynėjų g. 6, 01109 Vilnius

Tel. + 370 5 2 616 466

Faks. + 370 5 261 6813

El. paštas: lat@teismas.lt

www.lat.lt